

УДК 37.091.3

Цалко Т.Р., к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У VENUB4YOU: БІЗНЕС-СИМУЛЯЦІЇ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ І ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ

В сучасних умовах цифрової трансформації та глобальної конкуренції зростає потреба у фахівцях, які здатні не лише володіти професійними знаннями, а й демонструвати критичне мислення, підприємницьке бачення та здатність до швидкого прийняття рішень. Традиційні підходи до навчання дедалі менше відповідають потребам ринку, спричиняючи активний пошук інноваційних освітніх рішень. Освітня платформа VENUB4YOU інтегрує бізнес-симуляції та цифрові інструменти, які дозволяють моделювати реальні бізнес-процеси, створювати безпечне середовище для експериментів і формувати практичні компетентності здобувачів освіти.

Бізнес-симуляції в VENUB4YOU виступають не лише інтерактивним навчальним методом, але й повноцінним механізмом розвитку аналітичних, управлінських та підприємницьких навичок, що забезпечує ефективне поєднання теорії та практики. Бізнес-симуляції дають змогу здобувачам освіти розвивати критичне мислення, навички прийняття рішень, стратегічне бачення та підприємницьку ініціативність. Завдяки інтерактивному формату студенти не лише засвоюють теорію, а й відразу застосовують її на практиці, що значно підвищує ефективність навчального процесу. Таким чином, у VENUB4YOU бізнес-симуляції стають не просто інновацією, а фундаментальним механізмом підготовки майбутніх лідерів та підприємців.

Отже, бізнес-симуляції — це інтерактивні моделі реальних економічних, управлінських або підприємницьких процесів, що дозволяють учасникам приймати рішення в умовах максимально наближених до бізнес-середовища. Теоретичні основи їх використання ґрунтуються на концепціях *experiential learning* (навчання через досвід), *problem-based learning* та *competence-based education*.

Основні характеристики бізнес-симуляцій наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Характеристики бізнес-симуляцій

Характеристика	Загальний опис
Реалістичність	Розвиток здатності приймати оптимальні рішення в умовах обмежених ресурсів, часу та кризових ситуацій
Навчання через досвід	Уміння працювати з даними, застосовувати аналітичні методи та використовувати результати досліджень
Розвиток навичок	Прийняття рішень: Розвиток здатності приймати оптимальні рішення в умовах обмежених ресурсів, часу та кризових ситуацій. Аналітичні здібності: Уміння працювати з даними, застосовувати

	аналітичні методи та використовувати результати досліджень. Лідерські та комунікативні навички: Розвиток лідерських якостей та ефективних комунікацій. Розвиток когнітивних та поведінкових компетентностей.
Інтерактивність	Учасники взаємодіють із симульованим середовищем, яке реагує на їхні дії. Це надає можливість тестувати різні стратегії та бачити їхні наслідки.
Оцінка та зворотний зв'язок	Симуляції дозволяють оцінити здатність учасників швидко навчатися та адаптуватися до нового середовища, надаючи зворотний зв'язок щодо їхньої ефективності.
Створення ефективних команд	Часто використовуються для формування та тренування ефективних команд менеджерів.

У контексті VENUB4YOU застосування симуляцій дозволяє формувати у здобувачів навички стратегічного планування, аналізу ризиків, роботи з даними та взаємодії в команді. [5]

Розвиток критичного мислення є ключовою складовою професійної підготовки майбутніх фахівців. Бізнес-симуляції забезпечують умови, які сприяють: умінню аналізувати ситуацію на основі числових і якісних даних; оцінювати альтернативні варіанти розвитку подій; приймати обґрунтовані рішення в умовах невизначеності; виявляти помилки та коригувати обрані стратегії; розуміти причинно-наслідкові зв'язки між управлінськими діями та результатами.

Завдяки циклічній структурі симуляцій студенти мають можливість бачити безпосередні наслідки своїх управлінських рішень, що формує практичний підхід до аналізу складних систем і підсилює навички стратегічного критичного мислення.

Підприємницький потенціал формується через здатність бачити можливості, приймати зважені ризики, творити інновації та оптимізувати ресурси. У межах VENUB4YOU симуляції сприяють розвитку таких підприємницьких компетентностей, як: визначення ринкових можливостей на основі даних та трендів; формування бізнес-моделі та стратегій її масштабування; управління фінансами та ресурсами; планування маркетингових активностей; вміння реагувати на зміни зовнішнього середовища; командне підприємництво та лідерство.

Здобувачі отримують можливість помилятися без ризику реальних втрат, що є ключовим чинником у формуванні підприємницького мислення.

Ми можемо зробити наступні узагальнення використання бізнес-симуляцій після трьох років впровадження проєкту VENUB4YOU, які були використані і впроваджені в освітній процес в Київському національному університеті технологій та дизайну на ОП “Менеджмент” рівень бакалавр:

4.1. Симуляція “Start-Up Challenge”

Учасники створюють власний стартап, моделюють бізнес-процеси, визначають цільову аудиторію, розробляють маркетингову стратегію та прогнозують фінансові

результати. Результатом використання цієї симуляції є регулярне щорічне представлення робіт студентів даної освітньої програми в університетському конкурсі стартапів.

4.2. Симуляція “Market Strategy Game”

Студенти керують умовною компанією, приймаючи рішення щодо цінової політики, рекламних бюджетів, виробничих обсягів і позиціонування. Результати визначаються ринковою конкуренцією між командами. Використана під час викладання ОК “Стратегічне управління”.

4.3. Симуляція управління персоналом “HR-Manager Pro”

Моделюється робота відділу персоналу: підбір кадрів, мотивація, розподіл ресурсів, оцінювання ефективності роботи команди в умовах змін. Використана під час викладання ОК “Менеджмент персоналу” [1].

4.4. Фінансова симуляція “Cash Flow Simulator”

Учасники аналізують потоки доходів і витрат, приймають інвестиційні рішення, оптимізують бюджет та вчаться прогнозувати фінансовий результат. Використана під час викладання ОК “Управління проєктами”.

Використання симуляцій під час освітнього процесу на зазначеній освітній програмі дозволило:

1. Підвищити мотивацію до навчання через інтерактивність.
2. Зменшити розрив між теорією та практикою.
3. Сформувати адаптивність до змінних умов.
4. Забезпечити багатовимірну оцінку компетентностей.
5. Створити командну взаємодію та конкурентне середовище.
6. Сприяти розвитку лідерського та інноваційного мислення.
7. Дозволити всім студентам бути учасниками бізнес-симуляції, а також і освітнього процесу і віддалено і фізично в самому хабі VENUB4YOU [2,4].

Висновки. Інноваційні методи навчання, зокрема бізнес-симуляції, що впроваджуються у VENUB4YOU, мають значний потенціал для формування професійних компетентностей сучасних фахівців. Вони забезпечують інтерактивний формат роботи із реальними бізнес-ситуаціями, сприяють розвитку критичного та стратегічного мислення, а також стимулюють підприємницьку активність здобувачів освіти.

Інтеграція симуляцій у навчальний процес створює умови для практико орієнтованого навчання, уможливорює безпечну участь і експерименти й сприяє формуванню конкурентоспроможних фахівців, готових до викликів сучасного ринку праці [3].

Узагальнюючи, бізнес-симуляції не лише надають учасникам практичний досвід, але й формують у них критичні компетенції, які є основою для успішної підприємницької діяльності. Інтеграція подібних інноваційних методів у навчальні програми може суттєво покращити підготовку нових генерацій підприємців, готових до реальних викликів сучасної економіки.

Перспективи для подальших досліджень: Подальші дослідження можуть зосередитися на довгострокових ефектах бізнес-симуляцій на кар'єрний розвиток випускників, їхнє професійне становлення та внесок у розвиток економіки. Також корисно вивчити специфічні аспекти, такі як вплив різних типів симуляцій на розвиток навичок в окремих сферах бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Цалко Т. Р. Сучасні інноваційні технології в рекрутингу / Т. Р. Цалко, С. М. Невмержицька // Імперативи економічного зростання в контексті реалізації Глобальних цілей сталого розвитку : матеріали V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, м. Київ, 23 квітня 2024 року. – Київ : КНУТД, 2024. – С. 292-295.
2. Цалко Т. Цифрові інструменти та платформи у валоризації знань: нові можливості для центрів / Т. Цалко // Імперативи економічного зростання в контексті реалізації Глобальних цілей сталого розвитку : матеріали VI Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, м. Київ, 29 квітня 2025 року. – Київ : КНУТД, 2025. – С. 224-225.
3. Грисюк Н. С. Аналіз впливу менеджменту знань на діяльність організації / Н. С. Грисюк, Т. Р. Цалко // Домінанти соціально-економічного розвитку України в умовах інноваційного типу прогресу : збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених, м. Київ, 25 березня 2021 р. / упор. О. В. Ольшанська. – Київ : КНУТД, 2021. – С. 107-109.
4. Цалко Т. Р. Використання інноваційного європейського досвіду віртуальних обмінів в освіті / Т. Р. Цалко, О. В. Вартанова // Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 25 квітня 2023 року. – Київ : КНУТД, 2023. – С. 35-38.
5. Цалко Т. Р. Електронний кампус в інноваційній моделі smart-освіти / Т. Р. Цалко // Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 25 квітня 2023 року. – Київ : КНУТД, 2023. – С. 127-130.